

Det blev læst i

BERLINGSKE TIDENDE

DATE 29 APR. 1984

Journalistforbundets

Avisudklips-Bureau

Ravnsborggade 2, 2200 Kbh. N.

Telf. (01) 391370 - (01) 391657

387



Dario Fo - for ham er teatret et aktivt middel i den politiske kamp.

Foto: Palle Hedemann.

Farcen er alvorligt ment

Af Erik Hvidt

Dansk TV 21.20

Hvor uhejtideligt og sjovt det hele end virker, er Dario Fo's leg med teatret en alvorlig ment leg. For ham er teatret et aktivt middel i den politiske kamp, hvor han nok bekender side, men ikke partifarve, fordi udviklingen går så hurtig, at omstilling og bevægelighed er nødvendig i den enkelte konkrete situation. Det har ført til misforståelser om hans ideologiske ståsted. Bl.a. er han blevet beskyldt for at være anarkist. Han har ganske vist skrevet aftenens stykke om anarkister og stillet sig på deres side i protest mod, at det italienske politi smider dem ud af vinduer og kaster dem i

fængsel, men det er tænkt som en politisk kommentar mentet på magthaverne.

Den nu 58-årige Dario Fo brød i slutningen af tresserne med det etablerede teater i Italien efter 18 år i dets tjeneste. Han ville ikke mere være borgerskabets hofnar. Sammen med sin kone, skuespilleren Franca Rame, oprettede han teatertruppen Nuova Scena, der spillede rundt om på fabrikker og skoler. Den blev siden afløst af teaterkollektivet La Commune. Princippet var det samme. At samle mennesker for at sprede oplysninger om politiske forhold.

Men midt i den politiske kamp er Fo fremfor alt teatermand. Uden en professionel indstilling til arbejdet nytter det ikke. Alt er nøje tilrette-

lagt. Hans satire går i alle retninger og rammer selv dem, der deler hans politiske observans, i det øjeblik deres standpunkter stivner.

Klogt disponerer han sit stof, så budskabet står klart fæd utrolig præcision midt i den komiske overdrivelse, for netop overdrivelsen, farcen, er hans våben.

Da en bombe sprang i en bank i Milano i 1969, blev 16 dræbt og 80 såret. Øjeblikkelig beskyldte fascisterne de venstreorienterede for at stå bag. Politiet var af sammen mening, og flere hundrede blev arresteret, blandt dem anarkisten Pinelli. Under et forhør begik han selvmord ved at kaste sig ud af et vindue på politistationen. Således hed det sig officielt, men nærmere

undersøgelser viste, at han efter al sandsynlighed havde fået en hjælpende hånd. Under den efterfølgende retssag kom det til at stå stadig mere klart, at det ikke var de venstreorienterede, men fascisterne, der stod bag bombeterroren.

På grundlag af det skrev Dario Fo i 1970 »En tilfældig anarkists hændelige død«, som TV-teatret i aften sender i en engelsk udgave, godkendt af Fo selv. Stykket har flere gange været opført i Danmark - bl.a. på Odense Teater i 1980, hvor Waage Sande brillerede i hovedrollen som psykopaten. Det er en grotesk komedie om et politiforhør, hvor ingen efterhånden kan finde ud af, hvem der forhører hvem, og hvem der tager gas på hvem.